Evaluarea riscurilor fiscale și de prețuri de transfer în era COVID-19 | Alina Andrei | Cabot Transfer Pricing

Cum va influența modul de a face afaceri criza prezentă a coronavirusului? Care vor fi consecințele fiscale?

Autor: Alina Andrei, Tax & Transfer Pricing Partner al Cabot Transfer Pricing

Închiderea („lockdown”) țărilor și regiunilor mai mult sau mai puțin controlată și distanțarea socială declanșate de pandemia COVID-19 va grăbi transferul de fonduri pentru salvarea afacerilor existente și pentru inițiativele sustenabile de afaceri care să reziste și în scenarii ca cel pe care îl trăim și în plus va schimba, potrivit experților, modul de interacțiune socială și profesională și pentru perioada post-pandemie.

Spre deosebire de criza din 2008, care a reprezentat, în fapt, o criză de lichiditate, criza economică deja declanșată de COVID-19 a schimbat structura cererii și a ofertei, astfel că afacerile care se adresează îndeplinirii nevoilor de bază înregistrează o creștere de venituri pe fondul fricii, în timp ce interzicerea deplasărilor, a vacanțelor, a ieșitului la restaurant au redus, suspendat sau chiar închis afacerile din aceste domenii.

La nivel agregat, baza de impozitare la nivelul societăților are de suferit, astfel că doar la nivelul Uniunii Europene este așteptat în acest an un deficit fiscal de până la 10%.

Care sunt măsurile financiar-fiscale luate de autoritățile române pentru sprijinirea mediului de afaceri?

Ordonanțele de Urgență 30 și 31 din 21 martie 2020 și Ordonanțele de Urgență nr. 32 și 33 din 30 martie 2020 aduc o serie de facilități financiar-fiscale pentru firmele care sunt afectate direct și indirect de măsurile restrictive luate de autorități și nu numai, astfel:

- Acordarea de garanții de stat pentru finanțarea acordată IMM-urilor și microîntreprinderilor și subvenționarea dobânzilor acestor împrumuturi de către Ministerul de Finanțe.
- Posibilitatea de a nu plăti impozitele și taxele datorate în perioada stării de urgență și 30 de zile de la încheierea stării de urgență – astfel, sumele care sunt datorate și nu sunt achitate în această perioadă, nu vor fi considerate restante și nu vor fi puse în mișcare mecanismele de executare silită.
- În cazul contribuabililor care aplică sistemul de declarare şi plată a impozitului pe profit anual, cu plăţi anticipate efectuate trimestrial, se pot efectua plăţile anticipate trimestriale pentru anul 2020, la nivelul sumei rezultate din calculul impozitului pe profit trimestrial curent. Modul de calcul se păstrează pentru toate trimestrele anului fiscal 2020.
- De asemenea, se acordă bonificații la plata impozitului pe profit pentru trimestrul 1 până la 25 aprilie 2020 – de 5% în cazul contribuabililor mari și de 10% pentru restul contribuabililor și pentru micro-întreprinderi.
- Se prorogă termenul de declarare / plată a impozitelor și taxelor locale (impozit pe teren, autoturisme, etc) până la 30 iunie 2020 (cu acordarea de bonificație)
- Se poate beneficia de restructurarea obligațiilor bugetare, cu notificare în perioada 1 februarie – 31

iulie 2020; solicitarea de restructurare se poate depune pana la 30 octombrie 2020.

- Termenul de depunere a declaraţiei privind beneficiarul real se prelungeşte cu 3 luni de la data încetării stării de urgenţă instituite prin Decretul nr. 195/2020, iar pe durata stării de urgenţă se suspendă depunerea acestei declarații.
- În ceea ce privește măsurile în domeniul protecției sociale, în timpul stării de urgenţă, pentru perioada suspendării contractului individual de muncă din iniţiativa angajatorului (art 52 alin 1 lit c din Codul muncii), în cazul întreruperii temporare a activităţii, indemnizaţia de care beneficiază salariaţii va fi suportată din bugetul asigurărilor pentru șomaj.
- Pe perioada stării de urgență, pe baza certificatelor de stare de urgență emise de Ministerul Economiei, societățile pot beneficia de o serie de amânări la plată pentru utilități și chirie.

Citește și: [Principii de conduită care trebuie să guverneze relațiile dintre contribuabili și organele fiscale | Ioniță Cochințu]

În plus, potrivit unui comunicat de presă al ANAF a fost decisă rambursarea TVA, în cursul lunii martie, pentru toate deconturile soluționate și pentru care s-au emis decizii de rambursare la zi, precum și implementarea unui nou mecanism de rambursare a TVA, care vizează soluționarea cu celeritate a deconturilor, începând cu data de 1 aprilie 2020. Astfel, pentru toate aceste rambursări, se va implementa mecanismul rambursării cu control ulterior, însemnând că societățile vor fi controlate după ce primesc rambursarea (cel mai probabil după terminarea stării de urgență).

La ce trebuie să se aștepte

contribuabilii după perioada stării de urgență?

Cele mai multe dintre măsurile menționate anterior sunt aplicabile în perioada în care este decretată starea de urgență.

Astfel că după finalizarea acestei perioade (estimate de noi la maximum 2 luni), din punct de vedere fiscal, trebuie să ne așteptăm în mod rezonabil la **o serie de acțiuni de inspecție** menite să verifice:

- respectarea reglementărilor privind siguranța și securitatea în muncă;
- rambursările TVA-ului și altor taxe, care de cele mai multe ori atrag și acțiuni de inspecție fiscală generală și verificare a dosarului de prețuri de transfer (dacă este cazul);
- veridicitatea faptelor din declarațiile pe proprie răspundere care stau la baza emiterii certificatelor de stare de urgență.

Cum vor fi influențate afacerile în perioada post-stare de urgență?

Finanțările intra-grup

În afară de ajutoarele și măsurile financiar-fiscale asigurate de stat, este foarte probabil să asistăm la transferuri de fonduri – fie prin împrumuturi sau alte mecanisme financiare (ex. *cash pooling*), fie prin creșteri de capital social – de la firmele mamă sau holding la societățile fiice. În plus, grupurile de societăți pot opta și pentru garantarea împrumuturilor primite de societățile fiică de la alte entități financiare independente.

Problema stabilirii unei rate de dobândă de piață în cazul finanțărilor intra-grup se poate dovedi destul de dificilă,

mai ales în contextul unei crize economice care schimbă modalitățile de evaluare a riscurilor asociate finanțării.

Deși nu putem vorbi încă de o criză de lichiditate care ar crește foarte mult rata dobânzii, vorbim deocamdată de o criză economică în care cererea și oferta pentru anumite bunuri și servicii au scăzut drastic, nu ca rezultat al unor dezechilibre macro-economice, dar ca rezultat al măsurilor directe luate de autorități.

Restructurările de afaceri și transformarea modelelor de afaceri

În perioada măsurilor stabilite în perioada stării de urgență, dar mai ales după această perioadă, vom asista la:

- realocări de funcții și riscuri în cadrul grupurilor de societăți (de exemplu, modificări în lanțul de aprovizionare),
- restructurări de afaceri – restrângerea sau închiderea unor afaceri / filiale și deschiderea altor linii de business cu un grad mai mare de sustenabilitate,
- transformarea modelelor de afaceri în sensul creșterii gradului de digitalizare al proceselor în cadrul grupurilor de societăți, dar și în cazul societăților locale,
- vânzări / preluări ale unor divizii de afaceri / afaceri de sine stătătoare, ca rezultat al (im)posibilității de continuare a afacerii.

Concluzii

În situații de criză, frica este principalul element care stă la baza luării deciziilor. Cu toate acestea, cele mai bune măsuri sunt stabilite pe baza unei planificări realizate în funcție de toate scenariile posibile.

În oricare dintre scenariile luate în calcul pentru evoluția afacerilor până la sfârșitul anului, vă recomandăm să:

- **documentați deciziile cu impact fiscal** (de ex. declarațiile pe proprie răspundere în baza cărora sunt emise certificatele de situație de urgență pot atrage răspunderea administratorului societății, astfel că este recomandată o documentare temeinică a realității din teren).
- **plătiți taxele datorate dacă nu aveți o problemă de trezorerie**. Perioada de „suspendare” a plății taxelor (stabilită pentru perioada stării de urgență plus încă 30 de zile de la încheierea stării de urgență) înseamnă că sumele datorate și neplătite nu vor fi considerate restante – facilitatea se aplică însă doar pentru perioada menționată, iar după cele 30 de zile de la încheierea stării de urgență, taxele și impozitele aferente întregii perioade vor trebui achitate integral.
- solicitați grupului sau a firmei mamă / holding **să documenteze toate restructurările de afaceri cu impact local** pe care intenționează să le implementeze.
- solicitați grupului sau a firmei mamă / holding **să documenteze toate modificările politicilor de prețuri de transfer cu impact local** pe care intenționează să le implementeze.